

ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України»

**Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція педагогічних та
науково-педагогічних працівників, аспірантів, молодих учених
«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ»**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ВСП «НІЖИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ»

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції педагогічних та науково-
педагогічних працівників, аспірантів,
молодих учених**

м. Ніжин, 30 листопада 2021 року

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція педагогічних та науково-педагогічних працівників, аспірантів, молодих учених
«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ»

УДК 656+657+004.9

Редакційна колегія: Литовченко О.В. (відповідальний редактор);
Шейн Т.В. (заступник відповідального редактора);
Шевченко Н.О., Романенко Т.В., Ландик О.Г., Лавська Н.В.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції педагогічних та науково-педагогічних працівників, аспірантів, молодих учених «Сучасні тенденції розвитку науки та освіти» : зб. наук. пр. / Редкол.: Литовченко О.В. (голова) та ін. – Ніжин, 2021. – 432 с.

У збірнику надруковані матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції педагогічних та науково-педагогічних працівників, аспірантів, молодих учених «Сучасні тенденції розвитку науки та освіти» висвітлено результати наукових досліджень, проведених науковцями НУБіП України, Національного авіаційного університету, Національного педагогічного університету ім.М.П.Драгоманова, Національного державного університету ім.М.Гоголя, ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут», Київського кооперативного інституту бізнесу і права, ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України», ВСП «Бережанський фаховий коледж НУБіП України», ВСП «Бобровицький фаховий коледж ім.О.Майнової НУБіП України», ВСП «Ірпінський фаховий коледж НУБіП України», Ізмаїльського агротехнічного фахового коледжу, ВСП «Фаховий коледж транспорту та комп'ютерних технологій НУ «Чернігівська політехніка», Рогатинського державного аграрного фахового коледжу, ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», ВСП «Новоушицький фаховий коледж Подільського державного аграрно-технічного університету», ВСП «Новоушицький фаховий коледж Подільського державного аграрно-технічного університету», ВСП «Ладизинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету», Кропивницького аграрного фахового коледжу, ВСП «Козелецький фаховий коледж ветеринарної медицини Білоцерківського національного аграрного університету», ВСП «Марганецький фаховий коледж НТУ «Дніпровська політехніка», ВСП «Фаховий коледж транспорту та комп'ютерних технологій національного університету «Чернігівська політехніка», Петрівського аграрного коледжу, Мирогощанського аграрного фахового коледжу.

Статті друкуються в авторській редакції. Відповідальність за подану інформацію несуть автори статей.

© ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України»

© автори тез

ЗМІСТ

ЗМІСТ	3
НАПРЯМ 1. ІННОВАЦІЙНИЙ РАКУРС ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ: ПОШУКИ ОБДАРОВАНОЇ МОЛОДІ	
Базалійська О. В., Шнедович О. А. РОЗВИТОК ЦИФРОВОГО ІНТЕЛЕКТУ ВИКЛАДАЧА	12
Вихор І. С. ПОДОЛАННЯ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ КРИЗИ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	16
Дейкун П. В. СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ: СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ	23
Деревенко Є. О. КОМУНІКАТИВНА СПРЯМОВАНІСТЬ НАВЧАННЯ – ПЕРЕДУМОВА УСПІХУ У ПРАКТИЧНОМУ ОВОЛОДІННІ СТУДЕНТАМИ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	28
Дібрівна Е. І., Самченко А. І. ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ	33
Іванов Є. К., Шевченко В. Г. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗНО 2019-2021 РОКІВ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	38
Іванченко І. Г. ДІАГНОСТИКА ОБДАРОВАНOSTІ. ЛІНГВІСТИЧНА ОБДАРОВАНІСТЬ	43
Колісник-Гуменюк Ю. І. ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ: ОЗНАКИ, ПРИЧИНИ, МЕТОДИ ПОДОЛАННЯ	50
Лавська Н. В. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ	56

обдарованість учнів, повинен звернути увагу на функціонування кожного структурного компонента окремо, а також на гармонійні зв'язки та взаємовплив компонентів.

Висновки. Обдарованість настільки комплексне та різноманітне поняття, що єдиного підходу та визначення не може бути. Важливою особливістю сучасного розуміння обдарованості є те, що вона розглядається не як статична, а як динамічна характеристика. Обдарованість реально існує в русі, в розвитку. Завдання педагога - розпізнати обдарованість, виявити обдарованого учня, вибрати такі прийоми організації навчальної діяльності, щоб і далі розвивати його здібності.

Література:

1. Види обдарованості особистості та психологічний портрет обдарованої дитини. URL : <https://vseosvita.ua/library/vidi-obdarovanosti-osobistosti-ta-psihologicnij-portret-obdarovanoi-ditini-29859.html> / (дата звернення: 15.11.2021).
2. Ліфференко Д. О. Лінгвістична обдарованість як вид спеціальної обдарованості. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2013. № 1. С.10.
3. Якимчук М.Ю., Козьяр М. М. Аспекти дослідження проблеми творчих здібностей лінгвістично обдарованих старшокласників гімназії. *Молодий вчений*. 2014. № 11 (14). С.22 - 26.

ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ: ОЗНАКИ, ПРИЧИНИ, МЕТОДИ ПОДОЛАННЯ

Колісник-Гуменюк Ю. І., доктор. пед. наук, доцент, професор кафедри теорії і методики технологічної освіти, креслення та комп'ютерної графіки Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція педагогічних та науково-педагогічних працівників, аспірантів, молодих учених
«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ»

Анотація. Підготовка сучасного викладача новатора професійно-художніх дисциплін вимагає чітко визначених освітніх цілей і мотивів. З'ясування, організація та застосування психолого-педагогічних умов навчального процесу, має спрямовуватись на формування фахівця здатного до ефективного професійного саморозвитку та самореалізації. На сучасному ринку праці існує конкуренція яка, зумовлена потребою в професійних кадрах, які б усвідомлювали соціально-економічні зміни на ринку праці та в суспільстві. Проведений нами аналіз сучасного стану підготовки викладачів професійно-художніх дисциплін у ЗВО показав невідповідність професійної підготовленості випускників до сучасних вимог суспільства та педагогічної майстерності.

Ключові слова: викладач, професійна підготовка, інновації, професійне вигорання.

Вступ. Проведений нами аналіз сучасного стану підготовки викладачів професійно-художніх дисциплін у ЗВО показав: невідповідність професійної підготовленості випускників до сучасних вимог щодо педагогічної майстерності, рівня художньо-педагогічної, методичної, мистецької компетентності; застаріле навчально-методичне, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення закладів вищої освіти; соціальну незахищеність педагогічної професії; недостатню увагу педагогічної освіти щодо формування інтересу до майбутньої діяльності та запобігання можливого професійного вигорання та розчарування професією.

Мета. Розглянути ефективність педагогічної системи професійно-педагогічної підготовки майбутніх викладачів професійно-художніх дисциплін у закладах вищої освіти. З'ясувати, які причини впливають на професійне вигорання викладачів ЗВО.

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція педагогічних та науково-педагогічних працівників, аспірантів, молодих учених
«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ»

Виклад основного матеріалу. Встановлено, що відсутність цілеспрямованої психолого-педагогічної підготовки й епізодичне використання новітніх методів і технологій під час навчання у ЗВО художнього профілю не дозволяють більшості випускників досягнути належного рівня педагогічної майстерності. Незважаючи на суттєві теоретичні та практичні здобутки в галузі мистецької освіти, постає потреба в зміні ключових підходів до навчально-виховного процесу щодо творчо-інноваційного впливу на професійний розвиток та якість підготовки майбутніх викладачів професійно-художніх дисциплін в українських художньо-педагогічних закладах вищої освіти.

Виявлено, що підготовка викладачів професійно-художніх дисциплін у педагогічному ЗВО – це система, яка об'єднує відносно самостійні, але взаємопов'язані та взаємозумовлені підсистеми: гуманістичну (духовно-етичну, морально-виховну, соціально-гуманітарну, естетичну, просвітницьку); загальнокультурну (теоретико-методологічну, загальнонаукову та культурологічну); професійно-художню (фундаментальну, мистецько-наукову, культуротворчу, художньотворчу, дизайнерську й ужитково-виробничу, пошуково-дослідницьку); психолого-педагогічну (науково-педагогічну, фахово-методичну та науково-дослідну). А організація професійної підготовки студентів – майбутніх викладачів професійно-художніх дисциплін базується на сукупності педагогічних принципів, що враховують тенденції розвитку освітньої системи на засадах сучасної парадигми освіти.

В час інноваційних змін у соціально-економічному, науково-технічному та культурному житті викладачем професійно-художніх дисциплін має працювати цілісна, гармонійна особистість, здатна орієнтуватися в художньо-творчих аспектах життєдіяльності людини і гармоніювати з довкіллям. Успішне вирішення цієї проблеми можливе в разі цілеспрямованого впровадження у практику педагогічних і художніх закладів вищої освіти інтерактивного

**Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція педагогічних та науково-педагогічних працівників, аспірантів, молодих учених
«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ»**

навчання як важливого чинника підготовки майбутніх фахівців художнього профілю – педагогів; розроблення інноваційної методики підготовки майбутніх викладачів професійно-художніх дисциплін; забезпечити належну загальнонаукову, соціально-гуманітарну, загальнопрофесійну та профільну (професійно-орієнтовану) підготовку студентів відповідно до стандартів вищої освіти, вимог педагогічної громадськості, стейкхолдерів, суспільних очікувань; створити всі умови для психологічного комфорту як студентів, так і викладачів.

Професія викладача містить в собі багато труднощів, що позначається на формуванні синдрому емоційного вигорання. Професійне вигорання – це синдром, що розвивається на фоні хронічного стресу що призводить до виснаження емоційно-енергетичних та особистісних ресурсів людини. Вперше термін «професійне вигорання» (англ. – «burnout») було введено американським психіатром Х. Дж. Фрейденбергером у 1974 році. Він увів це поняття для характеристики психічного стану людей, які інтенсивно спілкуються і постійно знаходяться в емоційно навантаженій атмосфері та взаємодіють в системі «людина-людина» [3].

Професійне вигорання – це процес який відбувається дуже повільно: I стадія триває 3-5 років; II стадія 5-15 років; III стадія від 10 до 20 років.

Причини бувають різні:

- напруженість і конфлікти у професійному оточенні, недостатня підтримка з боку колег;
- недостатні умови для самовираження, експериментування та інновацій;
- одноманітність діяльності й невміння творчо підійти до виконуваної роботи;
- вкладання в роботу значних особистісних ресурсів за недостатнього визнання і відсутності позитивного оцінювання з боку керівництва;
- зверхність у ставленні до викладачів зі сторони студентів;

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція педагогічних та науково-педагогічних працівників, аспірантів, молодих учених
«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ»

- робота без перспективи, неможливість побудувати професійну кар'єру;
- невмотивованість студентів, результати роботи з якими «непомітні»;
- невирішені особистісні конфлікти.

Феномен «емоційного вигорання» виявляється, у втраті інтересу до професійної діяльності, зниженні рівня контактування з дійсністю, депресії, послаблює професійну діяльність людини.

Над проблемою синдрому емоційного вигорання працювали вчені: В. Бойко, В. Винокур, Й. Голд, Н. Гришина, Г. Дженет, Т. Зайчикова, Л. Карамушка, С. Максименко, Дж. Сагер, В. Семиченко, Л. Томпсон, Б. Фарбер, І. Фрідман, Х. Дж. Фрейденберг, Д. Чікон та ін.

Під емоційним вигоранням розуміємо особистісну деформацію внаслідок напружених відносин в системі «людина-людина». Вигорання «зачіпає» особистісні особливості, педагогічні здібності, а також загальну спрямованість особистості викладача, та є наслідком нездатності викладача до розуміння і управління власними емоціями та емоціями інших людей. Професійне вигорання може бути наслідком переживання особистістю нормативної чи ситуативної професійної кризи. О. Рева та С. Бойко, слушно вказують на такі два аспекти професійної деформації: перший стосується надмірної стереотипізації діяльності, спрощеності поглядів на проблеми, що в цілому обумовлює зниження професійного рівня; другий полягає в перенесенні професійних звичок, корисних в роботі, на сімейне та дружнє спілкування [1].

К. Маслач у 1976 р. започаткувала соціально-психологічні дослідження вигорання та розробила перші валідні й надійні методики психодіагностики цього феномена. Науковець назвала його терміном «burnout», який сьогодні є найбільш поширеним [2, с. 2, 19-32]. Результати наукових пошуків К. Маслач склали основу соціально-психологічного підходу до проблеми вигорання, який тлумачиться як порушення психіки у межах норми, як стан з симптомами

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція педагогічних та науково-педагогічних працівників, аспірантів, молодих учених
«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ»

емоційного, розумового та фізичного виснаження. Основним предметом досліджень К. Маслач, стали міжособистісні, соціальні й організаційні детермінанти, що виникли у взаєминах в процесі професійної діяльності, стрижнем яких є криза ставлень до неї, а не психопатологічний синдром.

Висновки. Проаналізувавши напрями розвитку однієї з важливих складових освітньої системи – вищої педагогічної освіти та інноваційні зміни, викликані глибокою кризою і поступовим оновленням освітньої формації; розглянувши теоретичні засади професійно-педагогічної підготовки викладачів на різних етапах і рівнях навчання з урахуванням нової парадигми освіти і сучасних методологічних підходів. Зокрема передумови, концептуальні засади і методологічні рівні підготовки викладачів професійно-художніх дисциплін, ми встановили, що запорукою успішного реформування освітньої галузі України є: розширення доступу до освіти; здійсненність освітніх новацій; забезпечення високої ефективності використання ресурсів системи освіти; доцільність та ефективність управлінських рішень, які стосуються освітньої політики; публічність; наступність реформ у системі освіти; врахування інтересів суб'єктів навчання. Відповідно до нової парадигми освіти модернізація підготовки викладача потребує: формування сучасного світогляду майбутніх педагогів; становлення їхньої методологічної культури як системи соціально апробованих принципів і способів організації теоретичної та практичної діяльності; виховання належних професійно-моральних педагогічних якостей тощо.

Підготовка викладачів професійно-художніх дисциплін ставить за мету не лише формування системи знань, умінь, навичок, плекання особистісних якостей, які відповідають вимогам професійної діяльності, а й розвиток самої особистості, що передбачає її залучення до системи гуманістичних, загальнолюдських цінностей. Але щоб запобігти професійному вигоранню

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція педагогічних та науково-педагогічних працівників, аспірантів, молодих учених
«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ»

викладачам у своїй професійній діяльності необхідно розділяти робочу частину життя та сімейну й не змішувати їх, не брати роботу додому, не занадто затримуватись на роботі. Корисні фізичні вправи та прогулянки, щоб відволіктись від роботи. Також досить корисно брати короткочасні перерви, коли відчуваєте, що ситуація занадто напружена.

Література:

1. Рева О. М. Ірраціональність групової поведінки та групові деформації працівників у процесі спільної праці. *Вчені записки*. К. 2009. N 19. С. 225–235.
2. Schaufeli W., Maslach C., Marek T. Professional burnout : Recent developments in theory and research. *Washington DC: Taylor & Francis*, 1993. P. 292.
3. Freudenberger H. J. Staff burn-out. *Journal of Social Issues*, 1974. Vol. 30. P. 159–165.

**УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ В
УМОВАХ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ**

Лавська Н. В., канд.с.-г.наук, викладач ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України».

Анотація. В статті розглянуто удосконалення освітнього процесу викладачами ВСП «Ніжинський фаховий коледж НУБіП України» з метою покращення професійних якостей майбутніх фахівців.

Вступ. На Всесвітньому економічному форумі 2016 року в Давосі, присвяченому питанням освіти, було зазначено 10 ключових компетентностей сучасного фахівця (Top 10 skills), як запорука вирішення глобальних викликів, що постали перед людством:

1. Комплексне розв'язання проблем;